

Knack

Date: 10-02-2021

Page: 90

Periodicity: Weekly

Journalist: Jan Braet

Circulation: 102471

Audience: 474081

Size: 419 cm²**ARTROZE**

Door Jan Braet

Jan Braet kijkt naar kunst en het leven, in bloei en verval, zoals de rozen. Deze week: de expo **Fair Game** van **Ericka Beckman** in Museum M, Leuven.

Het idee van spelenderwijs leren inspireerde Ericka Beckman (69) bij haar eerste experimenten in de kunst. In de late jaren 1970 trok ze in New York op met Laurie Anderson, Joan Jonas en andere vrouwelijke kunstenaars die een nieuwe, multimediale kunstvorm beproefden met elementen van muziek, performance, theater, film en beeldende kunsten. Omdat ze ook van puzzels houdt, combineert Beckman in haar filminstallaties het spelelement met haar basisinteresse voor economische zaken. Via interactieve technieken maakt ze van de toeschouwer een deelnemer die zelf de logica achter die combinatie moet ontdekken.

Curator Valerie Verhacck presenteert Beckmans filminstallaties, *You the Better* uit 1983/2015 en het gloednieuwe *Reach Capacity*, naast de multimedia-installatie *Nanotech Players* in drie zalen van Museum M, samen goed voor de expo *Fair Game*. Een ideale wereld functioneert volgens eerlijke spelregels. Maar wat als de wereld functioneert volgens de regels van het speculatieve kapitalisme, waar de grillen van de geldmarkt het duurzame investeren verstoren, niet in de laatste plaats in de vastgoedsector? Dan zijn we goeddeels overgeleverd aan het toeval, dat ook regeert in de wereld van kansspelen en sportwedstrijden. In *You the Better* ('Jij, de wedder') worden we in een razend tempo opgejaagd om te gokken op de winnaars van een erg fysieke balsport én om te speculeren op de huizenmarkt. Net zoals de sporters op het veld, beziel door de drang om te winnen, merken we te laat dat de regels van het spel constant veranderen en dat we gedoemd zijn om te verliezen.

De puzzel achter de filminstallatie *Reach Capacity* telt drie componenten: de filosofie van het Monopoly-spel en twee ongelukkige ervaringen van Beckman in de vastgoedsector. Bij de heropbouwwerken in Lower Manhattan na 9/11 werden heel wat burgerwoningen en oude industriële panden – waaronder het atelier van Beckman – onteigend en gesloopt om plaats te maken voor dure flatgebouwen, wat paste in de uitbreiding van Wall Street. Omstreeks die tijd trok ze ook naar haar geboorteplaats in Saint-

© Ericka Beckman

↑
**REACH
CAPACITY**
*Het rijk van
de monopolisten
is ten einde.*

**Beckmans
installaties
combineren een
spelelement met
haar interesse
voor economische
zaken.**

Louis, Missouri. Ze filmde er de kaalslag op de vooral door zwarte families bewoonde wijk, waar de overheid een groot militair complex plande, het National Geospatial-Intelligence Agency. De bewoners konden hun eigendommen verkopen aan de bank tegen een prijs die niet volstond om een nieuw eigendom te kopen, zodat ze een hypotheeklening bij de bank moesten afsluiten.

In de filminstallatie *Reach Capacity* simuleert Beckman met behulp van computergestuurde rekwisieten, maquettes van huizen, spreekkoren, marionetachtige figuren en Chinese schimmen het verloop van het Monopoly-spel: de aaneenschakeling van vastgoedoperaties met wisselende kansen en de overwinning van de monopolist. Alleen, de kunstenaar heeft een verrassing voor ons in petto wanneer ze het scherm plots letterlijk laat omkeren en een nieuw perspectief aanreikt. In de geest van de uitvindster van Monopoly, Elizabeth Magie, bedacht ze immers een variant van het spel die een einde maakt aan het rijk van de monopolist en iedereen een faire kans geeft om een lap grond en een huis te verwerven.

De precieze regels van de nooit gecommercialiseerde variant van het spel zijn niet bewaard gebleven, wel de filosofie erachter. In *Reach Capacity* geven de figuren die de werkende mensen voorstellen een pantomime ten beste die een faire arbeidstheorie verbeeldt: ze comprimeren hun werk binnen een strikte tijdlimiet en houden zo de nodige tijd en energie over om met vereende krachten dingen te doen, bijvoorbeeld het oprichten van banken om de monopolisten een halt toe te roepen. ●

Verlengd tot 18 april.